

NERW SYSTEMASY

SYSTEMASY

Biziň bedenimizde iki sany sazlaýjy sistema bar.

Olar **nerw sistemasy** we **bölüp çykaryş mäsler sistemasy**.

Ösümlüklerde nerw sistemasy ýok, emma **mäsler sistemasy** bolsa hem ösümlüklerde hemde haýwanlarda bardyr.

Adamynyň nerw sistemasy kelle beýnisinde, oňurga ýiliginden we nerw düwmejiklerinden durýar.

Nerw sistemasy bedenmize erk etme sistemasydyr.

Ol myşsalarymyza we organlarymyza näme etmelidigi we daş töwerekdäki hadysalara näme jogap bermelidigi hakynda maglumat iberýär.

Adamyň Nerw Ulgamy

- MERKEZI NERW ULGAMY
- PERIFERIKI NERW ULGAMY
- AWTONOM NERW ULGAMY

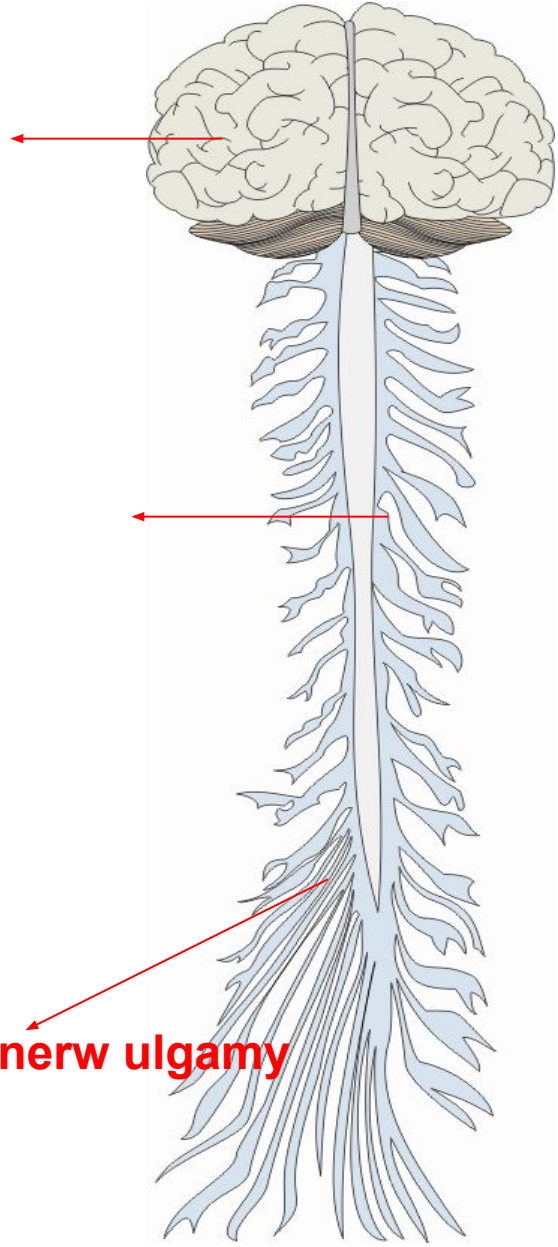
MERKEZI NERW ULGAMY

Ol kelle beýnisinden we oňurga ýiliginden emele gelendir. Ol nerw impulslaryny iberýär we duýujy organlarynyň beýnä eşiden, duýan, tagamyny alan, ysny alan zatlaryňyz barada ýetirýän maglumatlaryny barlaýar.

KELLE BEÝNISI

Ol nerw ulgamynyň iň uly we çylşyrymly bölegidir. Ol bardalar bilen örtülendir. Kelle beýnisiniň esasy bölekleri: sütün bölegi, beýnijik we öňdäki beýniniň uly ýarym şarlary.

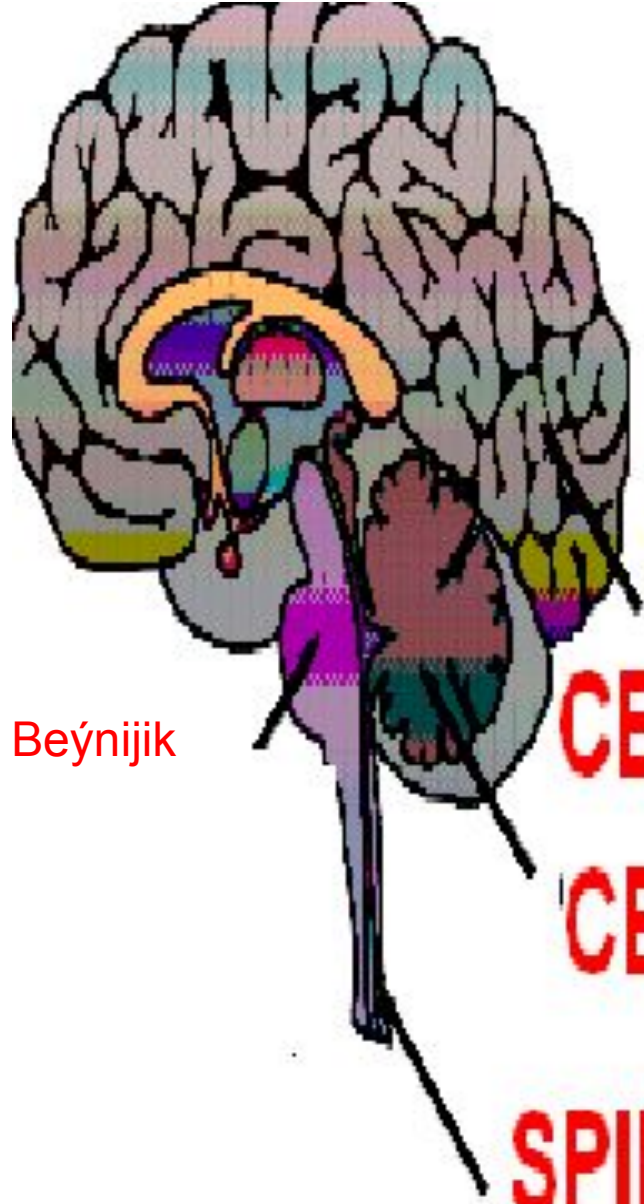
Kelle
beýni

horda

Periferiki nerw ulgamy

Beýnijik

CEREBRUM

CEREBELLUM

SPINAL CORD

HORDA

Hordanyň uzynlygy 45sm töweregidir ol oňurga kanalynda ýerleşýär. Ol kelle çanagyň ýeňse deşiginiň aşagyndan başlanýar we beýniniň dowamydyr.

PERIFERIKI NERW ULGAMY

Ol horda, kelle beýni we nerw düwmelerinde durýarlar. Ol nerw impulslarynyň merkezi nerw ulgamynda myşsalara we mäzlere daşar.

AWTONOM NERW ULGAMY

Ýüregiň urmasy ýa-da
siňdirmek ýaly hereketleri
sazlaýan ulgam.

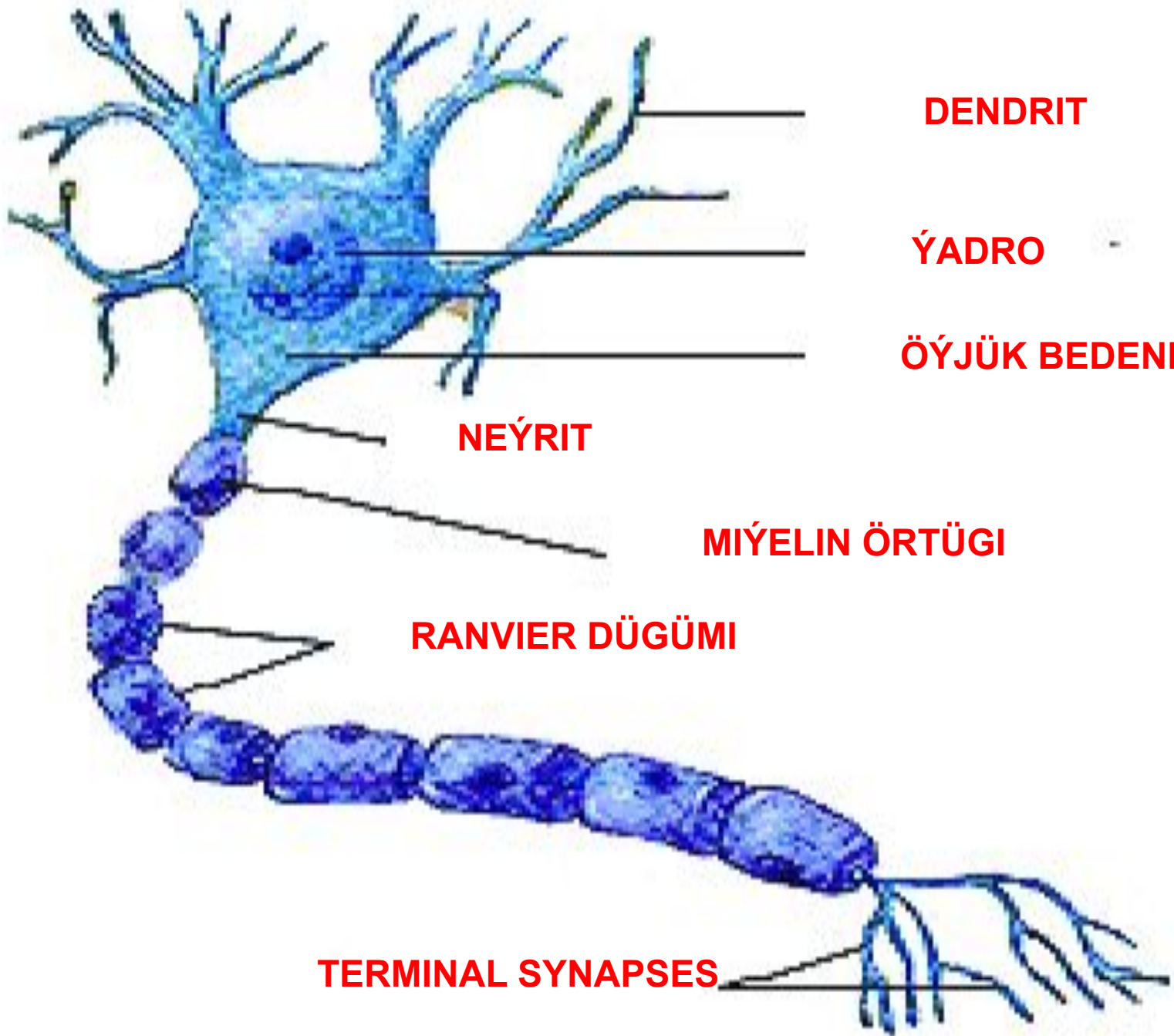

NERW ÖÝJÜKLERI

**Nerw öýjüklere ýa-da
neýronlar nerw dokumasyny
emele getirýär:**

- a) ÖÝJÜK BEDENI**
- b) DENTRITLER**
- c) NEÝRIT**

DENDRIT

ÝADRO

ÖÝJÜK BEDENI

NEÝRIT

MIÝELIN ÖRTÜGI

RANVIER DÜGÜMI

TERMINAL SYNAPSES

ÖÝJÜK BEDENI: Ýadrodan we sitoplazmadan durýar.

DENDRITLER: Barmak ýalyjak ösüntgiler öýjük bedeninden çykýarlar we öýjük bedenine maglumat daşaýarlar.

NEÝRIT: Her bir nerw öýjüginiň neýrit atly bir uzyn ösüntgisi bardyr. Ol bir öýjükden beýlekisine maglumat daşaýar.

Birden we erksizedilen hereketlere REFLEKS dijiňyär

